

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D4/1/K.T.S-00/1 (Birleşme/Devralma)
Karar Sayısı : 00-29/322-182
Karar Tarihi : 03.08.2000

Toplantıya Katılan

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU.

Üyeler : Mehmet Zeki UZUN, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK, A.Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER.

Bildirimde Bulunan: Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.
Sabancı Center, 4. Levent 80745, İSTANBUL

Taraflar:- Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.
Sabancı Center, 4. Levent
80745, İSTANBUL
- Toyota Motor Corporation
No 1, Toyota Cho, Toyota City, Aichi Prefecture,
471-8571 Japan
- ToyotaSA Toyota Sabancı Otomotiv Pazarlama ve Satış A.Ş.
Gülsuyu Mevkii Ankara Asfaltı 81540 PK: 115 Kartal/İSTANBUL

Dosya Konusu: Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.'nin, ToyotaSA Toyota Sabancı Otomotiv Pazarlama ve Satış A.Ş.'ndeki % 25'lik hissesini Toyota Motor Corporation'a devretmesine izin verilmesi talebi.

Raportör Görüşü: Bildirime konu devir işlemi sonucunda, 4054 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinde belirtilen bir hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun daha da güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı, bu nedenle, devir işlemine izin verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

DEĞERLENDİRME

Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. (Sabancı Holding)'nin ToyotaSA Toyota Sabancı Otomotiv Pazarlama ve Satış A.Ş. (ToyotaSA)'ndeki % 25'lik hissesini Toyota Motor Corporation'a (TMC) devretmesine ilişkin izin verilmesi talebi ile Kurum kayıtlarına 24.07.2000 tarih, 3194 sayı ile intikal etmiş olan, HK. ve MBP. imzalı bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7 nci maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca, Raportörler Kemal Tahir SU ve Mehmet ÖZDEN tarafından yapılan inceleme sonucu düzenlenen 02.08.2000 tarih, D4/1/K.T.S.-00/1 sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu'nu içeren 01.08.2000 tarih, REK.0.08.00.00/36 sayılı Başkanlık önergesi, 00-29 sayılı Kurul toplantısında ele alınmıştır.

Ana faaliyet konusu motorlu araç ve yedek parça üretimi, dağıtımı ve ithalatı olan ToyotaSA'da, halihazırda, TMC, Sabancı Holding ve Mitsui Co. Ltd. (Mitsui) sırasıyla % 40, % 50 ve % 10 oranlarında hisselerine sahiptir. Bu haliyle ToyotaSA bir ortak girişimdir. Ortak kontrolü ellerinde bulunduran TMC ve Sabancı yeni bir organizasyona gitmek konusunda anlaşmışlardır.

Söz konusu yeniden yapılanma çerçevesinde Sabancı Holding, ToyotaSA'daki hisselerinin % 25'lik kısmını TMC'ye devredecektir. Böylece teşebbüsün kontrolü TMC'ye geçecek olup, şirketin adı Toyota Sabancı Otomotiv Sanayi A.Ş. şeklinde değişecek ve faaliyet alanı motorlu araçların ve yedek parçaların üretimi ve ihracatı olacaktır.

Hisse devri sonrası ToyotaSA'nın hisse yapısı TMC, Sabancı Holding ve Mitsui için sırasıyla % 65, % 25 ve % 10 olarak oluşacaktır.

Türkiye coğrafi pazarında motorlu araçların ve yedek parçaların pazarlama, dağıtım ve servis işleri ToyotaSa'dan ayrılarak, yine aynı taraflarca kurulacak ve kontrolü Sabancı Holding'de olacak yeni "dağıtım, satış ve servis" şirketi olan Toyota Sabancı Otomotiv Pazarlama ve Satış A.Ş. tarafından yürütülecektir. Bu yeni şirkette Sabancı'nın, TMC'nin ve Mitsui'nin hisse oranları Sabancı Holding % 65, TMC % 25, Mitsui % 10 şeklinde olacaktır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un *Birleşme veya Devralma* başlıklı 7'nci maddesinde yer alan, "Bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü veya bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasında rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisini veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır" ifadeleri hangi birleşme ya da devralmaların yasaklandığına ilişkin temel kriterleri tayin etmektedir.

Aynı maddenin son fıkrasında verilen yetkiye dayanılarak Rekabet Kurulu'nca çıkarılmış bulunan 1997/1 sayılı Tebliğ'de ise birleşme veya devralma sayılan ve sayılmayan haller ile izne tabi birleşme veya devralmalar tanımlanmıştır. Anılan Tebliğ'in "Birleşme veya Devralma Sayılan Haller" başlıklı ikinci maddesinin (b) bendindeki "Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisini veren araçları devralması veya kontrol etmesi" ve (c) bendindeki "Amaçlarını gerçekleştirmek üzere işgücü ve malvarlığına sahip olacak şekilde bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkan ve taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisi olmayan ortak girişimler" tanımlamaları karşısında, inceleme konusu hisse devir işleminin Rekabet Hukuku anlamında bir "devralma" işlemi olduğu anlaşılmaktadır.

1997/1 no'lu tebliğin "İzne Tabi Birleşme veya Devralmalar" başlıklı 4 üncü maddesinde Rekabet Kurulu'ndan izin alınması gereken birleşme veya devralmalara ilişkin kriterler yer almaktadır. Buna göre, "Bu Tebliğ'in 2 nci maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam

pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur.”

Taraflardan yalnız ToyotaSA'nın ilgili ürün pazarındaki 1999 yılı cirosu dahi yaklaşık trilyon TL. olup, bu miktar 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4 üncü maddesinde belirtilen rakamın üzerinde olduğundan devir işlemi söz konusu Tebliğ kapsamındadır.

Devir işleminin gerçekleşmesi durumunda pazar yapısı ve pazar sıralaması açısından rekabet şartlarını etkileyebilecek değişimler ortaya çıkmayacak, pazar hakimiyeti de söz konusu olmayacaktır. Sadece daha önce var olan bir ortak girişimin, ortaklık yapısının değiştirilerek yeniden yapılandırılması söz konusudur ki, bu durum pazarda yapısal değişikliklere neden olabilecek bir durum ortaya koymayacaktır.

Anılan devir işlemi, iç organizasyona ve işbölümüne yönelik bir işlem olarak değerlendirilmektedir. Bu bakımdan, işlemin etkisiyle tarafların pazar paylarının toplamında değişme olması söz konusu değildir. Aynı zamanda, devir işlemi sonucu piyasada hakim güç oluşturmak ya da mevcut bir hakim durumu güçlendirmek bakımından eskisinden farklı bir durum da ortaya çıkmayacaktır.

SONUÇ

Yapılan incelemeler ve değerlendirmeler ışığında, Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.'nin ToyotaSA Toyota Sabancı Otomotiv Pazarlama ve Satış A.Ş.'ndeki % 25'lik hissesinin Toyota Motor Corporation tarafından devralınması işleminin ilgili ürün pazarındaki toplam ciroları yönüyle, 4054 sayılı Kanun'un 7 nci maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı “Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ” kapsamında bir devralma olduğuna; ancak ilgili ürün pazarında, bu işlem sonucunda, 4054 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinde belirtilen bir hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun daha da güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı kanaati ile bildirim konu devir işlemine izin verilmesine OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir: